

චින භාෂාවෙහි “的(bái bù de)” භාවිතාව

තෙරිපැහැ උපනන්ද හිමි.

හැඳින්වීම

ඉතා සංකීර්ණ ව්‍යාකරණ ප්‍රභේදයක් ලෙස උච්චාරණ විවිධතාව, උච්චාරණ සමානතාව, අක්ෂර සමුදාය, ව්‍යාකරණ යෙදීම්, රචනා ක්‍රම ශිල්ප ආදී කාරණා ඇතුළත් චින ව්‍යාකරණයෙහි, පහසුවෙන් උකහා ගත හැකි සරල තාක්ෂණික ක්‍රම ශිල්ප ද පවතින බව වෙනත් භාෂා සමග සැසඳීමෙන් හඳුනා ගත හැකි ය. උච්චාරණ සමානතාව සහිත “de”(තානයක් රහිත) භාවිතය ද එබඳු වේ.

එකී ව්‍යාකරණය තුළ “de”(තානයක් රහිත) ලෙස එක සමානව උච්චාරණය වන නිපාත තුනක් වේ. එ නම් “的”(bái bù de), “地”(tǔ bù de) සහ “得”(chì bù de) වේ. ඉතා ඉහළ උත්පාදකතාවක් සහිත මෙම යොදා ගැනීම් විවිධ ස්වරූප නිරූපණය කරයි. එසේම ආධුනිකයා ඒවා පිළිබඳ පූර්ණ අවබෝධයකට පැමිණීම භාෂාව නිවැරදිව භාවිත කිරීමට මහෝපකාරී වේ. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයෙන් “的”(bái bù de) නිපාතයෙහි කාර්යය භාරය ගවේශනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

මෙහි දී “的(bái bù de)” භාවිතය, විවිධ යොදා ගැනීම්, සැලකිය යුතු කරුණු, නොසැලකිය යුතු කරුණු ආදිය සෝදාහරණව ගෙන හැර දක්වන අතර වාක්‍යවල “的(de)” හැසිරෙන ආකාරය සහ කාර්යභාරය දෙස වෙසෙසින් බලා මෙම අධ්‍යයනය සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරනුයේ ඒ සඳහා නිශ්චිත තනි අර්ථයක් නොදිය හැකි බැවිනි.

සාකච්ඡාව

“的” (bái bù de)

“的” (bái bù de) යනු චින බසේ බහුලව යෙදෙන, ප්‍රමුඛ පොදු යෙදීමක් වන අතර මෙම අක්ෂරය පිළිබඳ දැනීම චින භාෂාව

හැදෑරීමේ දී අත්‍යාවශ්‍ය වූවකි. මෙම යොදා ගැනීම නිපාත (particles) ගණයට අයත් කොටසක් ලෙස සඳහන් වන බැවින් නිපාතයක (particles) ස්වරූපය පිළිබඳ මූලික ම සරල අවබෝධයක පිහිටීම උචිත වේ.

නිපාතවල (particles) ස්වභාවය නම් ස්වාධීනව පැවතිය නොහැකි වීමයි. ඒවා අනිත් පද අනුව යා යුතු ය. සමහරවිට අප්‍රධානව වාක්‍ය අග යෙදෙන අවස්ථා ද වේ. එවැනි නිපාත (particles) අතර “的” (bái bù de) යනු ව්‍යුහගත නිපාතයකි (structural particle).

"Particle can not be used independently. It must follow other words or be used at the end of a sentence to play an auxiliary role. There are three kinds of particles, namely structural particle, aspectual particle and modal particle."¹

“පදයක් හෝ පද සමූහයක් විශේෂණ පදයක් හෝ විශේෂණ පද සමූහයක් ලෙස යෙදෙන විට විශේෂණය හා විශේෂ්‍යය අතර සම්බන්ධීකාරක පදය ලෙස “的” (de) නිපාතය ඒ අතරට යොදනු ලැබේ.”²

උක්ත දෙවන සඳහනට අනුව “的” (de) නිපාතයෙහි මූලික ස්වරූපය වටහා ගැනීමට පහසු වේ. මෙයට අමතරව නිපාතයක කාර්යභාරයට (විභක්ති අර්ථයේ නිපාත) වඩා වැඩි කාර්යභාරයක් “的” (de) මගින් සිදු වන අවස්ථා ද පවතින බව හඳුනා ගත හැකි ය.

■ මූලිකව හඳුනා ගත් පරිදි චීන භාෂාවෙහි අයිතිය හඟවන විභක්ති අර්ථයේ නිපාත පදය වන “的” (de) ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි `s යෙදීමට සමාන වේ. (My name, Your car, Mali's phone, Mike's dog, His phone)

我的名字 (wǒ de míngzi) - මගේ නම

你的车(nǐ de chē) - නුඹගේ රථය

玛丽的电话 (mǎlì de diànhuà) - මාලීගේ දුරකතනය

麦克的狗 (màikè de gǒu) - මයිකල්ගේ බල්ලා

他的手机 (tā de shǒujī)- ඔහුගේ දුරකතනය

“的” පිළිබඳ එම අර්ථයම නැවත පරීක්ෂා කිරීමේ දී පැවසිය හැකි වන්නේ, වාක්‍යක වෙනස් ආකාරයේ කොටස් දෙකක් එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීමට මෙම නිපාතය යොදාගැනෙන බවයි. එමඟින් එම පද දෙක අතර සම්බන්ධයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

"a possessive or modifying particle"³

[‘的’ (de) යනු ස්වාමිත්වය හඟවන, අර්ථය උද්දීපනය හෝ වෙනස් කරන කොටසකි.”]

我的新房子(wǒ de xīnfángzǐ) - මගේ අලුත් නිවස

合适的房子(héshì de fángzǐ)- සුදුසු නිවස

他的中文名字(tā de zhōngwén míngzi) - ඔහුගේ චීන නම

林娜的汉语(línà de hànyǔ) - ලින්නාගේ චීන (භාෂා දැනුම)

他弟弟的生日(tā dìdì de shēngri) - ඔහුගේ මල්ලිගේ උපන්දිනය

经济系的学生(jīngjìxì de xuésheng) - අර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ශිෂ්‍යයා

外语系的学生(wàiyǔxì de xuésheng) - විදේශ භාෂා අධ්‍යයන අංශයේ ශිෂ්‍යයා

丁力波的中国朋友(dīnglìbō de zhōngguó péngyou) - දිංග්ලිබෝගේ චීන මිතුරා

弟弟的专业(dìdì de zhuānyè) - මල්ලිගේ විශේෂවේදී විෂය

他们的外婆 (tāen de wàipó) - ඔවුන්ගේ ආච්චි (මව් පාර්ශ්වයෙන්)

语言学院的学生(yǔyán xuéyuàn de xuésheng) - භාෂා ආයතනයේ ශිෂ්‍යයා

语言学院的老师(yǔyán xuéyuàn de lǎoshī)- භාෂා ආයතනයේ ගුරුවරයා

语言学院的医生(yǔyán xuéyuàn de yīshēng) - භාෂා ආයතනයේ වෛද්‍යවරයා

语言学院的汉语老师(yǔyán xuéyuàn de hànyǔ lǎoshī) - භාෂා ආයතනයේ චීන භාෂා ගුරුවරයා

汉语系的老师(hànyǔxì de lǎoshī)- චීන භාෂා අධ්‍යයන අංශයේ ගුරුවරයා

张教授的名片(zhāng jiàoshòu de míngpiàn) - ජංග් මහාචාර්යතුමාගේ නේමි කාඩ් එක

马大为的专业(mǎdàwéi de zhuānyè) - මාදාවෙයිගේ විශේෂවේදී විෂය

关于比赛的结果(guānyú bǐsài de jiéguǒ) - කරගයේ ප්‍රතිඵලය සම්බන්ධව

学校的环境(xuéxiào de huánjìng) - පාසලේ පරිසරය

我们的课本(wǒmen de kèběn) - අපේ පෙළ පොත

学院的学生(xuéyuàn de xuésheng) - ආයතනයේ ශිෂ්‍යයා

小云的宿舍(xiǎoyún de sùshè) - ෂියාවො යූන්ගේ නේවාසිකාගාරය

学院的老师(xuéyuàn de lǎoshī) - ආයතනයේ ගුරුවරයා

学院的教授(xuéyuàn de jiàoshòu) - ආයතනයේ මහාචාර්යතුමා

我的名片(wǒde míngpiàn) - මගේ නේමි කාඩ් එක

我的中文名字(wǒde zhōngwén míngzi) - මගේ චීන (භාෂා) නම

我们的好朋友(wǒen de hǎopéngyou) - අපේ හොඳ යහළුවා

我们家的人(wǒenjiā de rén) - අපේ ගෙදර කෙනා

我们系的老师(wǒenxì de lǎoshī)- අපේ අධ්‍යයන අංශයේ ගුරුවරයා

宋华的生日(sònghuā de shēngri) - සොන්ග්හුවාගේ උපන්දිනය

我的苹果(wǒ de píngguǒ) - මගේ ඇපල් ගෙඩිය

您的汉语(nín de hànyǔ)- ඔබතුමාගේ/ඔබතුමියගේ චීන(භාෂා හැකියාව)

我的汉语(wǒ de hànyǔ) - මගේ චීන(භාෂා හැකියාව)

我的岁数(wǒ de suìshu) - මගේ වයස

我的宿舍(wǒ de sùshè) - මගේ නේවාසිකාගාරය

公司的经理(gōngsī de jīnglǐ) - වෙළෙඳ සමාගමේ කළමනාකරු

爸爸的蛋糕(bàba de dàngāo) - තාත්තාගෙ කේක්

今天的蛋糕(jīntiān de dàngāo) - අද කේක්

美国的蛋糕(měiguó de dàngāo) - ඇමරිකන් කේක්

我的书(wǒ de shū) - මගේ පොත

你的笔(nǐ de bǐ) - ඔයාගෙ පෑන

他的杯子(tā de bēizi) - ඔහුගෙ කෝප්පය

我的朋友(wǒ de péngyou) - මගේ යහළුවා

我的狗(wǒ de gǒu) - මගේ බල්ලා

这不是我的书。(zhè búshì wǒ de shū.) - මේ මගේ පොත නොවේ.

这是大卫的书。(zhè búshì dàwèi de shū.) - මේ ඩේවිඩ්ගේ පොත නොවේ.

මීට අමතරව “的” (de) භාවිතයේ දී මතු වී පෙනෙන වෙනත් ලක්ෂණ ද සමහර තැනක දී හඳුනා ගත හැකි ය.

" 'de' is used after some words or phrases to form "de" phrases, which can serve as the attribute, predicate, complement, subject and object in the sentence."⁴

[“的.(de) සමහර වචන සහ වාක්‍යාංශවලට පසුව යෙදෙනුයේ “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගැනීමට ය. ඒවා හැසිරෙන්නේ වාක්‍යක කර්තෘ, කර්ම, ආබ්‍යාන්, පූර්ණ, විශේෂණ ලෙසිනි.”]

■ විශේෂණයකට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගත් පසුව, ඒවා වාක්‍යක විශේෂණයක කාර්යභාරය සිදු කරයි.

二十岁的生日(èrshí suì de shēngri) - විසිවෙනි උපන්දිනය

红色的衣服(hóngsè de yīfu) - රතු පාට ඇඳුම

小的酒店(xiǎode jiǔdiàn) - කුඩා මත්පැන්හල

漂亮的孩子(piàoliang de háizi) - ලස්සන දරුවා

干净的教室(gānjìng de jiàoshì) - පිරිසිදු පන්තිය

热乎乎的饭菜(rèhūhū de fàn cài) - උණුසුම් ආහාර

大大的眼睛(dàdà de yǎnjing) - විශාල ඇස

雪白雪白的墙壁(xuěbái xuěbái de qiángbì) - හිම වැනි සුදු බිත්තිය

听的音乐(tīng de yīnyuè) - ශ්‍රවණය කළ සංගීතය

写的字(xiě de zì)- ලියන ලද අකුර

我买的书(wǒ mǎi de shū)- මම මිලට ගත් පොත

贝贝的照片(bèibèi de zhàopiàn) - බෙයිබෙයි (නමක්)
සිටින ඡායාරූපය

漂亮的姑娘(piàoliang de gūniang) - ලස්සන ගැහැණු
ළමයා

我的宿舍(wǒ de sùshè) - මගේ නේවාසිකාගාරය

公司的经理(gōngsī de jīnglǐ)- වෙළඳ සමාගමේ
කළමනාකරු

亲爱的妈妈(qīnài de māma) - ආදරණීය අම්මා

漂亮的蛋糕(piàoliang de dàngāo) - ලස්සන කේක්

好吃的蛋糕(hǎochī de dàngāo) - රසවත් කේක්

白色的衣服(báisè de yīfu) - සුදු පාට ඇඳුම

漂亮的房子(piàoliang de fángzi) - ලස්සන නිවස

好看的人(hǎokàn de rén) - ප්‍රියමනාප පුද්ගලයා

■ විශේෂණයකට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංශ
සාදා ගත් පසුව එමගින් නාම පදය පිළිබඳ යම් විස්තරයක් හෝ
තොරතුරක් ඉදිරිපත් වන අවස්ථාවන් ද ඇත.

我爱的人(wǒ ài de rén) - මම ආදරය කරන කෙනා

我看过的书(wǒ kànguò de shū)- මම බලපු පොත

抽烟的人(chōuyān de rén) - සිගරට් බොන මිනිසා

我妈妈做的菜(wǒ māma zuò de cài) - මගේ මව
පිළියෙල කළ ආහාර

麦克改的房子(màikè gǎi de fángzi) - මයිකල්
අලුත්වැඩියා කළ නිවස

去北京的火车(qù běijīng de huǒchē) - බෙයිජිං යන
කෝච්චිය

有厨房和厕所的房子(yǒu chúfáng hé cèsuǒ de fángzi)
- මුළුතැන් ගෙය සහ වැසිකිළිය සහිත නිවස

这是什么颜色的衣服? (zhè shì shéne yánsè de yīfu
Ā)- මේ කුමන පාට ඇඳුමක් ද ?

这是白色的衣服。(zhè shì báisè de yīfu) - මේ සුදු
පාට ඇඳුමකි.

美丽的中国 (měilì de zhōngguó) - සුන්දර චීනය

漂亮的老师 (piàoliang de lǎoshī)- ලස්සන ගුරුතුමා

美好的春天 (měihǎo de chūntiān) - සුන්දර වසන්ත
කාලය

’的’ (de) විශේෂණවලට පසුව යොදා “的” (de) වාක්‍යාංග
සාදා ගැනීමේ දී, එම විශේෂණ විවිධ ස්වරූපවලින් ’的’ (de) හා
සම්බන්ධ වේ. එබඳු ක්‍රම කිහිපයක් පහතින් දක්වනු ලැබේ.

නාම විශේෂණය+“的” (de) + නාමපදය
(ad+ de + N)

කෙරෙමින් පවතින කාලයේ හෝ ඇත අතීත කාලයේ ක්‍රියා
විශේෂණ + “的” (de) + නාමපදය

(P.P. V./ Pre. V.+ de + N)

විශේෂණ වාක්‍යාංගය +“的” (de) + නාමපදය
(ad+ de + N)

■ පදයකට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංග
සාදා ගත් පසුව, ඒවා වාක්‍යක කතෘගේ සහ කර්මයේ කාර්යභාරය සිදු
කරන අයුරු පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

我的成绩比他高。(wǒ de chéngjì bǐ tā gāo.) - ඔහුගේ
ප්‍රතිඵලයට වඩා මගේ ප්‍රතිඵලය වැඩියි.

我喜欢鲜艳的(衣服)。(wǒ xǐhuan xiānyàn de.) - මම කැමතියි දීප්තිමත් දෙයට (ඇඳුමට)

这是她送给你的书。(zhè shì tā sònggěi nǐ de shū.)- මෙය ඇය ඔබට ලබා දුන් පොතයි.

帮我的忙(bāng wǒ de máng.) (帮忙bāngmáng = උදව් කරනවා) මගේ කාර්යය බහුලත්වයට උදව් කිරීම

生孩子的气(shēng hái zi de qì) (生气shēngqì = තරහව ඇතිවෙනවා.) දරුවා පිළිබඳ තරහව ඇති වීම

你别生孩子的气。(nǐ bié shēng hái zi de qì) - ඔබ දරුවා පිළිබඳ තරහව ඇති කර ගන්න එපා.

生自己的气(shēng zì jǐ de qì) - තමන් පිළිබඳ තරහව ඇති කර ගැනීම

他是生自己的气。(tā shì shēng zì jǐ de qì) - ඔහු තමන් පිළිබඳ තරහව ඇති කර ගෙන සිටියි.

■ සමහර අවස්ථාවල ක්‍රියාපද දෙකක් අතර “的” (de) යෙදීමේදී එමගින් ඒ පද දෙක අතර අදහස සාමාන්‍යකරණය වීමක් ප්‍රකට කෙරේ.

打球的打球，打太极拳的打太极拳，跳舞的跳舞，老人们都喜欢在公园里锻炼身体。(dǎqiú de dǎqiú, dǎ tàijíquán de dǎ tàijíquán, tiàowǔ de tiàowǔ, lǎorénen dōu xǐhuan zài gōngyuánlǐ duànliàn shēntǐ.)

පන්දු ක්‍රීඩා කරන අය පන්දු ක්‍රීඩාවෙහි ද, බොක්කින් ක්‍රීඩා කරන අය බොක්කිං ක්‍රීඩාවෙහි ද, නර්තනය කරන අය නර්තනයෙහි ද, යනාදී වශයෙන් වියපත් මිනිස්සු උද්‍යාන තුළ ශාරීරික ව්‍යායාම කිරීමට කැමත්තක් දක්වති.

■ "dà+ කාල වාචකයක් + de" ආකාරයට “的” (de) යොදා ගැනීම සිදු වන අවස්ථාවල, එමගින් වාක්‍යයෙහි ක්‍රියාවට සම්බන්ධ හේතුව, තත්ත්වය, අවස්ථාව අවධාරණය කරනු පෙනේ. එබඳු ඇතැම් අවස්ථාවල එම ක්‍රියාව නුසුදුසයි යන අදහස ද අගවයි.

大白天的，睡什么觉啊？(dàbátiān de, shuì shéne jiào a?) දහවල් කාලයෙහි නිදන්නේ කිම ද?

(白天不应该睡觉。bái tiān bù yīnggāi shuìjiào. = දහවල් කාලයෙහි නිදා ගැනීම යුතු නැත.)

යථෝක්ත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගැනීමේ දී පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි ව්‍යුහයන් කිහිපයක් මෙලෙස පහතින් දැක්විය හැකි ය.

• ad+“的” (de) +N

很好的事情(hěnhǎo de shìqing) - වඩා හොඳ කාරණාව

聪明的人(cōngming de rén) - බුද්ධිමත් පුද්ගලයා

幸福的生活(xìngfú de shēnghuó) - සතුටු ජීවිතය

新鲜的空气(xīnxiān de kōngqì) - නැවුම් වාතය

蓝蓝的天(lánlán de tiān) - නිල් අහස

深远的意义(shēnyuǎn de yìyì)- ගැඹුරු අදහස

漂亮的裙子(piàoliang de qúnzi) - ලස්සන සාය

聪明的孩子(cōngming de háizi) - බුද්ධිමත් දරුවා

• sb+“的” (de) +sth (N+de+N)

我的书(wǒ de shū)- මගේ පොත

他们的房子(tāen de fángzi) - ඔවුන්ගේ නිවස

你的票(nǐ de piào) - ඔබගේ ටිකට්පත

• sb+“的” (de) +sb (N+de+N)

她的哥哥 (她哥哥) (tā de gēge) - ඇයගේ අයියා

我的姐姐 (我姐姐) (wǒ de jiějie) - මගේ අක්කා

• V+“的” (de) +V

打球的打球(dǎqiú de dǎqiú) - පන්දු ක්‍රීඩා කරන අය පන්දු ක්‍රීඩාවෙහි

打太极拳的打太极拳(dǎ tàijíquán de dǎ tàijíquán)

බොක්සින් ක්‍රීඩා කරන අය බොක්සිං ක්‍රීඩාවෙහි

跳舞的跳舞(tiàowǔ de tiàowǔ)- නර්තනය කරන අය නර්තනයෙහි

• V+“的” (de) +N

吃的东西(chīde dōngxi) - කන දේවල්

喝的东西(hē de dōngxi) - බොන දේවල්

走的人(zǒu de rén) - ඇවිද යන පුද්ගලයා

唱的歌(chàng de gē) - ගායනා කරන ගීතය

研究的问题(yánjiū de wèntí) - පර්යේෂණ ගැටලුව

不开会的时候(bù kāihuì de shíhou) - රැස්වීම නොපවත්වන වෙලාවේ

原来安排的时间是星期三，现在改到星期五。

(yuánlái ānpái de shíjiān shì xīngqīsān, xiànzài gǎidào xīngqīwǔ.)

මූලින් යොදාගත් වේලාව වන්නේ බදාදා දවසයි. දැන් එය සිකුරාදා දිනය දක්වා වෙනස් කෙරේ.

唱的声音(chàng de shēngyīn) - ගායනා කරන හඬ

• Adv+“的” (de) +N

暂时的困难(zànshí de kùnnan) - තාවකාලික අපහසුව

历来的习惯(lìlái de xíguàn) - නිරන්තර පුරුද්ද

万一的机会(wànyī de jīhuì) - අහඹු අවස්ථාව

一贯的表现(yīguàn de biǎoxiàn) - ස්ථාවර ප්‍රකාශනය

• නිපාතමය වාක්‍යාංශය + “的” (de) +N

对问题的看法(duì wèntí de kànfǎ) - ප්‍රශ්නය දෙස බලන ක්‍රමය

关于地震的知识(guānyú dìzhèn de zhīshi) - භූමි කම්පාව පිළිබඳ දැනුම

• ශබ්දානුකරණ+ “的” (de) +N

当当的钟声(dāngdāng de zhōngshēng) - දිගේ දොංගේ යන බෙල් හඬ

搜搜的声(sōusōu de shēng) - සෝවි සෝවි යන හඬ

• කුඩා වාක්‍යාංශ / අකුරු හතරක පමණ වාක්‍යාංශ + “的” (de) +N

你寄来的信(nǐ jìlái de xìn) - ඔබ තැපැල් කර එවූ ලිපිය

工业发展的速度(gōngyè fāzhǎn de sùdù) - කර්මාන්ත සංවර්ධන වේගය

爸爸喜欢妈妈买的蛋糕。(bàba xǐhuan māma mǎi de dàngāo.) - තාත්තා අම්මා මිල දී ගෙනා කේක් එකට කැමති ය.

වාක්‍ය අග හෝ වාක්‍යාංශ අග “的” (de) යෙදෙන අවස්ථා

• ඒ අනුව විශේෂණයකට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගත් පසුව, ඒවා වාක්‍යක් තුළ ආබ්‍යන්‍යයක සහ අනුපූරකයක කාර්යභාරය සිදු කරන අයුරු පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය. මෙය වාක්‍ය අගට “的” (de) යෙදෙන අවස්ථාවකි.

这张桌子木头的。(zhè zhāng zhuōzi mùtóu de.) - මේ මේසය දැවමය (චූවකි.)

这个问题他答的。(zhè ge wèntí tā dá de.) - මේ ප්‍රශ්නය ඔහු පිළිතුරු සැපයුවකි. (දෙයකි.)

他们有说有笑的。(tāen yǒushuō yǒuxiào de) - (ඔවුන්) සමහරෙක් කතාකරමින් සමහරෙක් සිනාසෙමින් (සිටිති.)

මෙම වාක්‍යයෙහි මූලික අදහස : 他们有的在说, 有的在笑。(tāen yǒu de zài shuō, yǒu yǒu de zài xiào.) (ඔවුන්) සමහරෙක් කතාකරමින් සමහරෙක් සිනාසෙමින් (සිටිති.)

她瘦瘦的, 高高的, 头发长长的, 穿一条牛仔
裤。(tā shòushòu de, gāogāo de, tóufa chángcháng de,
chuān yì tiáo niúzáikù.) - ඇය කෙට්ටුය (ශරීරය), උසය (ශරීරය),
කොන්ඩය දිගය, ඩෙනිම් කලිසමක් අඳියි.

• තවම සිදුව නැති, එහෙත් අනාගත සිදුවීමක් පිළිබඳ අනුමාන කිරීමක්, අනාවැකියක් අගවන අවස්ථාවල වාක්‍යක අග “的” (de) යොදා ගත හැකි ය.

把这件事告诉他, 他会着急的。(bǎ zhè jiàn shì
gàosu tā, tā huì zháojí de.)

මේ කාරණාව ඔහුට පැවසීමේදී, ඔහු කණගාටු වේවි.

• දැනටමත් සිදුව ඇති, එහෙත් බොහෝවිට (shì) ක්‍රියාපදය සමග යෙදෙන, තදින්, ස්ථිරව, අවධාරණයෙන් අදහසක් ප්‍රකාශ කරන අවස්ථාවල වාක්‍යක අග “的” (de) යොදා ගත හැකි ය.

我是1992年12月出生的。(wǒ shì 1992 nián 12 yuè
chūshēng de.)

මම එක්දහස් නවසිය අනූ දෙක අවුරුද්දේ දොළොස්වෙනි මාසයේ උපත ලැබියි.

• සමාන්තර සබඳතා ඇති වචන ලැයිස්තුවක් අවසානයේ “的” (de) යෙදීමෙන් එම ලැයිස්තුව තවදුරටත් සම්බන්ධ කෙරේ. යනාදී වශයෙන් යන අදහස ගම්‍ය කෙරේ.

什么.....的(shéne de) - යනාදි වශයෙන්

什么叔叔，舅舅，姑姑，姨的，中国的亲属称谓复杂极了。(shéne shūshu, jiùjiu, gūgu, yí de, zhōngguó de qīnshǔ chēngwèi fùzá jíle.)

බාප්පා, මාමා, නැන්දා, පුංචි යනාදි වශයෙන් විනයයෙහි ඤාතිත්ව නියමයන් අතිශය සංකීර්ණ වේ.

• If වාක්‍යවල එයට සම්බන්ධ කොටසක් ලෙස If වාක්‍ය බණ්ඩය අග “的话” (dehua) යොදා ගැනේ.

如果。。。。。。的话(rúguǒ.....dehuà)

如果你来的话，我们就可以一起玩。(rúguǒ nǐ lái dehuà, wǒmen jiù kěyǐ yìqǐ wán.) - ඔබ පැමිණියහොත්, අපට එකට විනෝද වෙන්න පුළුවනි.

如果明天下雨的话，我们就不去了。(rúguǒ míngtiān xiàyǔ dehuà, wǒmen jiù bù qù le.) - හෙට වැස්සොත්, අපි නොයන්නෙමු.

别点那么多菜。如果吃不完的话，就太浪费了。(bié diǎn nàme duō cài. rúguǒ chī bù wán dehuà, jiù tài làngfèi le.) - ඇනවුම් කරන්න එපා ගොඩක් එළවලු. අපට කා අවසන් කිරීමට නොහැකි වුවහොත්, එය ලොකු ආහාර අපතේ යැවීමක් වේවි.

如果有人帮他的话，他就不会出事了。(rúguǒ yǒu rén bāng tā dehuà, tā jiù bù huì chūshì le.) - කවුරුත් හෝ ඔහුට උදව් කරනවා නම්, ඔහු අනතුරට පත් නො වේවි.

要是你想去的话，我陪你一起去。(yàoshi nǐ xiǎng qù dehuà, wǒ péi nǐ yìqǐ qù.) - ඔබ යන්න කැමති නම්, මට ඔබත් එක්ක යන්න පුළුවනි.

• “的” (de) කාරකයට පසුව ඇති වාක්‍ය අග නාමපදය, ලොප් කොට, අනතුරුව ඉතිරි වන “的” (de) අවසන් කොට ඇති කොටස, නාම පදයක් ලෙස භාවිත කළ හැකි ය.

“。 。 。 。 。 的 + නා.’ යන්නෙහි නාම පදය ඉවත් කර ‘。 。 。 。 。 的’ බවට පත් කළ හැකි වන අතර එවිට එය නාම පදයක් ලෙස භාවිත කරයි.”⁵

这儿的老师都是男的。(zhèr de lǎoshī dōu shì nán de.) - මෙහි ගුරුවරු හැමදෙනාම පිරිමි අය වෙති.

他是男的。(tā shì nán de.) - ඔහු පිරිමි කෙනෙකි.

一张中文的, 一张僧伽罗语的 (yì zhāng zhōngwén de, yì zhāng sēngjiālúoyǔ de)

එන භාෂාවෙන් තියෙන එනගේ සිතියමක් සිංහල භාෂාවෙන් තියෙන එනගේ සිතියමක්

• අර්ථයකින් තොරව පොදු වශයෙන් සමහර වචන සමග “的” (de) යෙදෙනු දක්නට ලැබේ.

是的(shìde) - ඔව්, එහෙමයි

好的(hǎode) - හොඳයි

有的(yǒude) - තියෙනවා

• එයට අයත් යන අර්ථයෙහි “的” (de) යොදා ගැනේ.

哪件毛衣是你的? (nǎ jiàn máoyī shì nǐde?) - කුමන ලොම් කබාය ඔබේ ලොම් කබාය ද

红色的。(hóngsè de.) - රතු පාට එක (ලොම් කබාය)

“的” (de) යොදාගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවන අවස්ථාවන්

• විශේෂණය ලෙස තනි වචනයේ නාම විශේෂණයක් යොදා ගැනීමේ දී “的” (de) යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. (එම අදහස “的” (de) නොයොදා වුවද ප්‍රකාශ වේ.)

小手(xiǎo shǒu) - පොඩි අත

新问题(xīn wèntí) - අලුත් ප්‍රශ්නය

• ගුණාංගයක්, ස්වභාවික ලක්ෂණයක්, යන මේ කරුණු දැක්වෙන නාම විශේෂණයක් යොදා ගැනීමේ දී “的” (de) අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. (එම අදහස “的” (de) නොයොදා වුවද ප්‍රකාශ වේ.)

木头桌子(mùtóu zhuōzi) - දැවමය මේසය

汉语书 (hànyǔ shū)- චීන භාෂා පොත

乒乓球拍子(pīngpāngqiú pāizi) - මේස පන්දු පිත්ත

මෙහිදී “的” (de) මගින් සිංහල භාෂාවෙහි සමාස පදයකින් කරන කාර්යභාරය ද ඉටුකරනු පෙනේ.

• සර්ව නාම පදයක් විශේෂණයක් ලෙස යෙදෙන තැන්වල දී එම පද දෙක අතර සම්බන්ධය ඤාතිත්වයක්, සම්පබවක් හඟවන්නේ නම් “的” (de) යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. (එම අදහස “的” (de) නොයොදා වුවද ප්‍රකාශ වේ.)

我妈妈(wǒ māma) - මගේ අම්මා

她哥哥(tā gēge) - ඇගේ අයියා

我朋友(wǒ péngyou) - මගේ යාලුවා

• ධනුවචන සර්වනාම පදයක් විශේෂණය ලෙස මුලින් යෙදී සමූහවාචී නාමපදයක් ප්‍රකාශ වන අවස්ථාවලදී “的” (de) යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ.

我们老师(wǒmen lǎoshī) - අපේ ගුරු මණ්ඩලය

他们公司(tāmen gōngsī) - ඔවුන්ගේ වෙළෙඳ සංගමය

• වෘත්තීයක් ප්‍රකාශිත අවස්ථාවල “的” (de) යොදා නො ගැනේ.

中文老师 (zhōngwén lǎoshī)- චීන භාෂා ගුරුවරයා

网络工程师(Wǎngluò gōngchéngshī)- අන්තර්ජාල පෙරකදෝරුවා (Internet engineer)

යනාදී වශයෙන් “的” (de) යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය නොවන අවස්ථා හඳුන්වා දිය හැකි ය.

සමාලෝචනය

චීන භාෂාවෙහි “的” (de) භාවිතය ආකාර කිහිපයකින් හඳුනා ගත හැකිය. මූලිකවම “的” (de) නිපාතය, චීන ව්‍යාකරණයෙහි ස්වාමිත්වය, අයිතිය හැඟවීමේ නිපාතය ලෙස භාවිත කෙරේ. නමුත් සිංහල බසට සාපේක්ෂව නිපාතයකට වඩා බොහෝ සංකීර්ණ භාවිතයන් “的” (de) පිළිබඳ විමසීමේදී හඳුනා ගත හැකිය. සිංහල බසෙහි සමාස, නිපාත, කාදන්ත ආදී ව්‍යාකරණ අංග බොහෝමයකින් කරන කාර්යයන් අඩුවැඩි වශයෙන් “的” (de) මගින් චීන බසෙහි දී සිදු කෙරේ. එය අන් බසක් හා සැසඳීමේ දී චීන භාෂාව සතු භාෂා විද්‍යාත්මක සුවිශේෂතාවයකි, චීන භාෂාව සරල භාෂාවක් බව ප්‍රකාශ වන අවස්ථාවකි. නිදසුන් සැපයීමේදී New Practical Chinese Reader –Textbook 1 (අ.පො.ස. උසස් පෙළ සඳහා නිර්දේශිත ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය) ද ආශ්‍රය කොට ගත් අතර එහිදී “的” (de) නිපාතයෙන් ස්වාමිත්වයේ භාවිතය හැරෙන්නට වෙනත් භාවිතයන් දක්නට නොලැබේ.

“的” (de) කාරකයෙහි ස්වාමිත්වය, පදවලට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගත් පසුව, ඒවා නාමපදයක විශේෂණයේ කාර්යභාරය සිදුකරන අයුරු, විශේෂණයේ කාර්යය භාරය සිදුකිරීමේදී මතු ව පෙනෙන විශේෂතා ලක්ෂණ, පදවලට පසුව “的” (de) යොදා “的” (de) වාක්‍යාංශ සාදා ගත් පසුව, ඒවා වාක්‍යක කතෘගේ සහ කර්මයේ කාර්යභාරය සිදු කරන අයුරු, ක්‍රියාපද දෙකක් අතරට “的” (de) යෙදෙන ආකාරය, “dà+ කාල වාචකයක් + de” ලෙස යෙදෙන අවස්ථා, “的” (de) භාවිතයෙහි වෙනත් ව්‍යුහයන් යනාදී කරුණු ඔස්සේ “的” (de) කාරකය විග්‍රහ කළ හැකිය.

තවද, වාක්‍ය අග හෝ වාක්‍යාංශ අග “的” (de) යෙදෙන අවස්ථා ලෙස, ආධ්‍යාතයක්, අනුපූරකයක්, අනුමාන කිරීමක්, අවධාරණයක් යන ප්‍රකාශන අවස්ථා හඳුනා ගත හැකිය. 如果……的话(rúguǒ.....dehuà) වැනි වාක්‍ය රටා තුළ ද “的” (de) භාවිතය පෙනෙන්නට තිබේ. “එයට අයත්ය” යන අර්ථයේ “的” (de) නිපාතය, අර්ථයකින් තොරව “的” (de) නිපාතය වැනි “的” (de) භාවිත කරන වෙනත් අවස්ථා ද හඳුනා ගත හැකිය. ඊට අමතරව “的” (de) යෙදී ම අවශ්‍ය නොවන අවස්ථා ද දක්නා ලැබේ. යථෝක්ත කරුණු අනුව

වින භාෂාවෙහි “的” (de) පිළිබඳ භාවිතය ඉතා සංකීර්ණ මුහුණුවරක් ගන්නා බව පැහැදිලි වේ. මෙකී සියලු භාවිතයන් මනාව හඳුනා ගැනීම ව්‍යාකරණ ගැටලු මඟහරවා ගැනීමට මහෝපකාරී වේ.

ආන්තික සටහන්

1. 婧, 张.(ed.)(2008). 语法精讲精练. Beijing: Beijing Foreign Languages Printing House. පි. 121
2. Dhammadinna, N.(2016). Our Chinese - Text book 1. Bambalapitiya: Wijitha yapa Prakashana. පි. 24
3. Liu, X.(ed.) (2002). New Practical Chinese Reader –Textbook 1. Beijing: Beijing Language and Culture University Press. පි. 38
4. 婧, 张.(ed.) (2008). 语法精讲精练. Beijing: Beijing Foreign Languages Printing House. පි. 121
5. 中伟, 吴. (ed.) (2010). නූතන වින භාෂාව- පාඩම් පොත. බෙයිජිං: බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය. පි. 39

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- 寄州, 杨.(ed.)(2006). 汉语教程-第二册上. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- 寄州, 杨.(ed.)(2006). 汉语教程-第二册下. Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- 婧, 张.(ed.)(2008). 语法精讲精练. Beijing: Beijing Foreign Languages Printing House'
- Dhammadinna, N.(2016). Our Chinese - Text book 1. Bambalapitiya: Wijitha yapa Prakashana'

Liu, X.(ed.) (2002). New Practical Chinese Reader –Textbook 1. Beijing: Beijing Language and Culture University Press'

Liu, X.(ed.) (2002). New Practical Chinese Reader –Textbook 2. Beijing: Beijing Language and Culture University Press'

中伟, 吴.(ed.) (2010). නූතන චීන භාෂාව- පාඩම් පොත. බෙයිජිං: බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය.

晓群, 俞.(ed.) (1979). 现代汉语八百词' 辽宁:辽宁教育出版社'

兰萍, 曹.(ed.), (2008). 现代汉语词典第五版' 北京:商花中书管'